

Byla skládána před tříčlennou zkušební komisí, složenou z tutorů. Studenti se střídali po půl hodinách a předváděli kus přednášky, která byla podložena předem zaslánou písemnou přípravou. Po každém výstupu a jeho promítnutí provedl zkoušený sebereflexi, krátce se vyjádřili přítomní spolužáci a nakonec vše shrnuli členové zkušební komise.

Na začátku kurzu a v jeho závěru jsme požádali studující o vyplnění dotazníků. V úvodním dotazníku byly otázky týkající se toho, odkud se dozvěděli o kurzu, jestli měli nějaké předchozí pedagogické vzdělání a co od kurzu především očekávají. Třetina z nich už absolvovala nějaké pedagogické vzdělání, 60 % se dozvědělo o kurzu od svého nadřízeného a 25 % od kolegy. Další otázky z dotazníku mapovaly očekávání, která má kurz splnit. Závěrečný dotazník vyplňovali úspěšní studující při slavnostním předávání „Osvědčení“, a to formou vpisování odpovědí do papírového formuláře. Na závěr dotazníku měli napsat, zda jim daný kurz pomohl a v čem – 75 % odpovědělo, že jim kurz pomohl, 25 % na tuto otázku neodpovědělo.

Těm méně úspěšným byl závěrečný dotazník zaslán elektronicky. Většina z nich napsala, že kurz je zajímavý, ale nedokončili ho z důvodů nemoci, nebo pracovního vytížení. Bylo jim sděleno, že mohou kurz dokončit později, ovšem už nikoliv bezplatně.

Kombinovaný kurz absolvovali účastníci, kteří jsou učiteli na různých typech vysokých škol – ekonomických, lékařských, humanitních, technických, ale také z Policejní akademie. Při společných tutoriálech se přesvědčili o tom, že je nesnadné být znovu studentem. Kurz si dal za cíl nejen to, jak naučit vysokoškolské učitele učit, ale také je poučit o tom, jak využívat nových technologií pro výuku a procvičování.

Za největší přínos studující označovali výstupy před kamerou a jejich následný rozbor. Kurz v žádném případě nemá za cíl někoho zkoušet z toho, co se teoreticky naučil, ale je orientován na získání praktických pedagogických dovedností. Je vhodný pro všechny vysokoškolské učitele a je možné se o něm dozvědět více na www.csvs.cz nebo na www.vyspa.csvs.cz.

INTERAKTIVNÍ DIGITÁLNÍ TELEVIZE A VZDĚLÁVÁNÍ

Vladimír Bureš, Pavel Čech, Jaroslava Mikulecká, Kamila Olševičová, Daniela Ponce, Hana Rohrová

Digitalizace televizního vysílání v Evropě, a také v České republice, přináší nové možnosti a výzvy. Jednou z nich je využití platformy digitální televize ke vzdělávání, tzv. tLearning. Ačkoliv je vzdělávání za pomoci televizních přijímačů staré již několik desítek let, digitální přenos dat představuje kvalitativní změnu, která proces vzdělávání výrazně ovlivňuje. Jaký charakter má tento vliv a jaké možnosti tLearning přináší? To jsou jen některé z otázek, na které se snaží odpovědět mezinárodní vědecko-výzkumný projekt Enhanced Learning Unlimited (ELU). Řešení projektu ELU bylo zahájeno v roce 2006 a v současnosti je již v závěrečné fázi řešení obsahující evaluaci dosažených výsledků. Projekt je podporován v rámci šestého rámcového programu EU.

Jako každý projekt, má i projekt ELU stanovenou vizi a hlavní cíl. Vízí projektu je využívání příležitostí ke vzdě-

lávání v domácnostech, pracovním prostředí a školách přes interaktivní digitální televizi. Hlavní motivací ke stanovení této vize byla skutečnost, že televizní přijímače jsou v evropských domácnostech rozšířenější než osobní počítače, které jsou pro podporu vzdělávání využívány mnohem více. Cílem projektu je pak prozkoumat způsoby, jakými je možné zvýšit využívání televizních přijímačů ke vzdělávacím aktivitám za pomoci úpravy a rozšíření metod používaných v Learningu.

Projektový tým je složen z několika desítek vědecko-výzkumných pracovníků. Ti pocházejí ze čtrnácti institucí deseti evropských zemí. Hlavním koordinátorem projektu je společnost Ort France (Francie). Česká republika je v projektu reprezentována Fakultou informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK), Fakultou elektrotechnickou Českého vysokého učení technického v Praze a Českou televizí.

Z P R Á V Y

Obsah projektu je založen na tvorbě vzdělávacích kurzů z různých oblastí. Vytvořeny tak byly kurzy zaměřené na matematiku, statistiku, základy informačních a komunikačních technologií (ICT), základy obchodování, kulturní dědictví a rozvoj řídičských dovedností. v rámci kurzu Základy ICT vytvořil tým z FIM UHK dvě vzdělávací lekce:

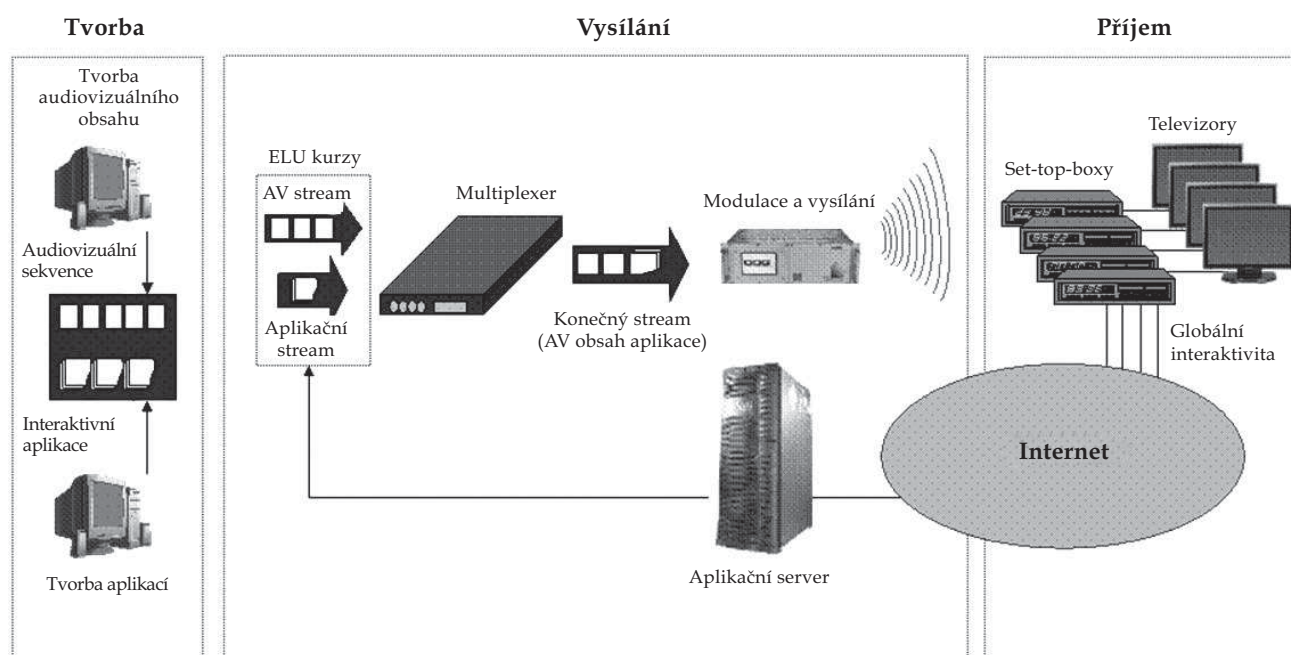
1. Internet snadno a rychle
2. Jak prezentovat digitální fotografie

Po natočení videí k nim byl přidán interaktivní obsah ve formě aplikace, která bude vysílána společně s audiovizuálním signálem prostřednictvím systému pozemních televizních vysílačů (systém

terestriálního digitálního vysílání – DVB-T). Technologická stránka t-learningu je znázorněna na obrázku 1. z obrázku je zřejmé, že se projekt ELU zaměřil na dvě základní formy komunikace – „one-to-all“ při vysílání audiovizuálního obsahu obohaceného o interaktivní aplikace a „one-to-one“ při využití zpětné vazby. Kanál zpětné vazby může sloužit například k vyžádání a dodání dodatečných vzdělávacích materiálů.

Plánování a návrh interaktivní aplikace byly provedeny ve volně dostupných nástrojích a prostředích (MOT Plus, Reload a CopperCore). Pro vytvoření interaktivní aplikace byl použit nástroj pro tvorbu interaktivních vzdělávacích aplikací, jeden z hlavních výstupů projektu ELU.

Obrázek č. 1

Spolu s technologickou stránkou bylo nutné řešit problémy spojené s pedagogickou perspektivou. Zásadní zde byla skutečnost, že jsou tyto dvě stránky vzájemně provázané – využívaná technologie určuje možnosti pedagogického přístupu a použití pedagogického přístupu vyžaduje určitý stupeň technologické podpory. Důležitým aspektem zde byl výběr nejvhod-

nějšího pedagogického přístupu vzhledem k danému obsahu a využívané technologii. Nakonec byl zvolen a použit *Gagného* přístup a jeho devět fází vyučování. *Gagného* přístup je založen na způsobu zpracování informací převedených do modelu tzv. mentálních událostí a objevuje se mezi pedagogickými přístupy používanými v oblasti eLearningu.

Vytvořené lekce jsou v současnosti testovány na cílové skupině uživatelů, které lze charakterizovat následovně:

- a. Věková skupina 35+, tzn. lidé, kteří počítač používají jen zřídka nebo sporadicky
- b. Nové znalosti a dovednosti nabývají útržkovitě nebo nahodile
- c. Potřebují řešit konkrétní problémy, hledají návody
- d. Důvěřují televizi a bez problému používají dálkový ovladač.

Postup řešení a dosažené výsledky projektu ELU byly publikovány v časopisech (např. [1]) a prezentovány na tuzemských a zahraničních konferencích (např. [2]).

Literatura:

- [1] BUREŠ, V., ČECH, P., PONCE, D.: *Digitalizace: nové výzvy a nové možnosti*, Pošta, telekomunikace a elektronický obchod, roč. 3, 1/2008, str. 1-10, ISSN 1336-8281. URL: <<http://ks.utc.sk/casopis/archiv/1-2008.htm>>
- [2] BELLOTTI, F., MIKULECKÁ, J., NAPOLETANO, L., ROHROVA, H.: *Designing a Constructionistic Framework for T-Learning, Innovative Approaches for Learning and Knowledge Sharing*, LNCS, Volume 4227, 2006, ISSN 0302-9743.

Zdroj: URL: <<http://www.uhk.cz/fim/>>

SYSTÉM MASARYKOVY UNIVERZITY NA ODHALOVÁNÍ PLAGIÁTŮ JIŽ MŮŽE VYUŽÍVAT 17 ŠKOL

Vývojový tým z Masarykovy univerzity spustil systém na odhalování plagiátů pro 17 vysokých škol, které se zapojily do celostátního projektu. Univerzity tak mají ode dneška k dispozici zcela nový systém, jehož prostřednictvím mohou zjišťovat, zda u jejich závěrečných prací nedochází k opisování. Tímto novým technologicky úspěšným nástrojem, který poskytuje účinné prostředky pro odhalení podobných dokumentů, se Česká republika zařadila na přední místo ve světě.

Srovnatelný systém, který by vytvářel národní fond závěrečných prací a zajišťoval současně službu pro odhalování plagiátů, zatím nikde jinde neexistuje. Celý systém byl zprovozněn na adrese <http://theses.cz/> na serveru Vysokoškolské kvalifikační práce.

Systém pro hledání podobných dokumentů, tvoří hlavní část projektu s názvem Národní registr vysokoškolských kvalifikačních prací a systém na odhalování plagiátů. Na jeho realizaci získaly vysoké školy částku necelých 10 milionů korun z rozvojových projektů MŠMT, Technické řešení vytvořila Masarykova univerzita, která systém zavedla v ČR jako první v roce 2006.

Spolupracující vysoké školy připravují podmínky pro vkládání prací do systému.

Projekt se dělí na dvě hlavní části. Národní registr zajišťuje evidenci popisných údajů k závěrečným pracím (tzv. metadat), tj. údajů typu název práce, autor, předmětový popis, abstrakt, vedoucí, oponent, studijní program a obor, škola. Tato část slouží zejména veřejnosti a díky ní je možné zpřístupňovat informace o zajímavých pracích z různých oborů, např. kdo práci zpracoval, na které škole nebo fakultě byl vytvořena, případně, kde nalezne celý text práce apod.

Druhá část, systém na odhalování plagiátů, řeší problém společensky velmi závažného charakteru, který univerzity skutečně trápí. Vyhledávání podobných dokumentů je prvním důležitým krokem v procesu správného posouzení, zda se jedná o plagiát. Má pomoci pedagogům odhalit podezřelé dokumenty, aby následně mohli zaujmout stanovisko, zda práce je nebo není plagiátem.

Univerzity mohou vyhledávat podobné dokumenty nejen mezi závěrečnými pracemi zapojených vysoko-